

Xibalo xa Mixavo (VAT) xi tlangela siku ra xona ra vu 30 ra ku velekiwa

Tshwane, 30 Ndzati 2021 – Makumenharhu wa malembe lama nga hundza, Nawu wa Xibalo xa Mixavo, 1991, wu sungurile ku tirha. Xibalo xa Mixavo (VAT) xi tekiwile tanihi ntirhiso wa xibalo wa matimba lowu sivaka xibalo xa mixavisoangarhelo leyi hakerisiwaka xibalo ehansi ka Nawu wa Xibalo xa Mixaviso, 1978. Ku landzela ku tivisiwa ka xona eFrance hi 1954, eka ku tlula 160 wa matiko emisaveni hinkwayo sweswi ma tirhisa sisiteme ya VAT (leyi tlhelaka yi tiviwa tanihi Xibalo xa Tinhundzu na Vukorhokeri), leswi xi endlaka xi va xitirho xa xibalo lexi kulaka hi xihatla misava hinkwayo.

Yin'wana ya timhaka leti fambiseke ku cincela eka VAT eAfrika-Dzonga a ku ri:

- Tshaku ro anana na nkamboyamelatlhelorin'we lowu antswisiweke hi mhaka ya nkoteko wo hakerisa xibalo eka vukorhokeri byo hambanahambana.
- Nsindziso wa xibalo xa vuxavisi eka mabindzu swi fikisile eka nkhuluko wa xibalo (kumbe xibalo eka xibalo), ngopfungopfu eka yumaki lebyi nga na xuma lexikulu, na mixavo leyi engeteriweke ya mirhumelo ya tinhundzu ematikweni mambe loko ku fananisiwa na matiko lama tirhisaka VAT.
- Switifikheti swa ntshunxoxibalo swa vuxavisi a swi tirhisiwa ku pfumelela ku xaviwa ka tinhundzu leti nga hakerisiwaki xibalo ku va ti xavisiwa hi vuntshwa hi mabindzu naswona a swi nga tirhisiwi kahle, ngopfungopfu loko ku langutiwa ntila wa odiit lowu tsaneke lowu sisiteme a yi wu nyiketa.

VAT yi mbhoniyerile ku va yi ri xihlovo xa xibalo lexi tshamisekeke no tshembheka lexi tumbuluxeke R4.4 trillion ku sukela loko xi tivisiwile ku fikela hi ti 31 Mhawuri 2021.

SARS yi khensa vaxavisi va VAT lava vulandzelelanawu bya vona byi nga pfuna ku endla leswaku VAT yi humelela eAfrika-Dzonga leyi seketelaka vutinyiketeri bya hina lebyikulu byo kotisa mfumo ku aka mfumo lowu ndlandlamuxaka nkulo wa ikhonomi wa nkarhi wo leha na nhluvukiso wa vanhu leswi tirhelaka mahanyelo ma kahle ma vaaki hinkwavo va Afrika-Dzonga.

Mayelana na vuxokoxoko byo tala tihlanganise na SarsMedia@sars.gov.za